

domborműveit. A különböző anyagokból (acél, plexi, fa) összeállított *Dinamikus reliefjén* (2019) a jobbra-balra és föl-le billenő, egymáson eltolt, egymást részben fedő lemezdarabok színes, mozgalmas és dekoratív egységgé épülnek össze. Kelle Antal ArtFormer kisplasztikai vágott, hajlított huzalokból állnak: tűzben edzett acélszálaik egyaránt utalnak a matéria szívósságára és szilárdságára, a rúgóként összezsavarodó formáik pedig a dinamizmus fontosságát érzékeltetik (*Mutation I.*, 2016). Koppány Attila sötétbarna gesztusfestménye, az *Eruptio II.* (2020) viszont a középpontból kitörő és sugarasan szétáradó energiáknak a lenyomata. A 60-as évek második felének-végének újkonstruktivistáival együtt induló Mengyán András a szakma doyenje. Grafikai, képei, fényinstallációi, fénypásmákat vetítő mobiljai a tudomány fontosságának hangsúlyozására, a rendre, a konstrukció kiemelésére, a struktúrák megjelenítésére épülnek. A *Két azonos referenciarendszer kölcsönhatása I.* című (2020), hagyományos technikával (akrilfesték, vászon) festett képe az ismétlődő geometrikus elemek szigorú ritmusát és a tér

hangsúlyos megjelenítését állítják a középpontba. Nemcsics Ákos ezzel szemben könnyed, színes és oldott alkotásokkal szerepel a bemutatón (*Átlók I-III.*). A nyolcadik művész, Németh Géza mohos köveknek tűnő figurákkal benépesített festményei metafizikusak és szürreálisak, és mintegy ellenpontjai a konstruktív műveknek (*Kapcsolatok V.*, 2020).

Azt, hogy ma is jelen vannak a magyar művészetben az újgeometrikus törekvések, az évenként szerveződő OSAS-kiállítások meggyőzően bizonyítják. De nem csak azok. Jó öt esztendővel ezelőtt rendezték meg például Pécsen, az M21 Galériában a *Szín - Forma - Tér* című, országos anyagot felvonultató tárlatot, amely átfogó képet nyújtott az irányzatról, és ahol a jelen kiállítás résztvevői közül többen is szerepeltek. Az elmúlt egy-két esztendőben keletkezett munkákat szemlélve elmondhatjuk tehát, hogy napjaink zömmel újkonstruktivista indíttatású művészetének legújabb darabjaiból láthatunk válogatást a Bartók 1 Galériában.

Prokopp Mária

Harmonia caelestis

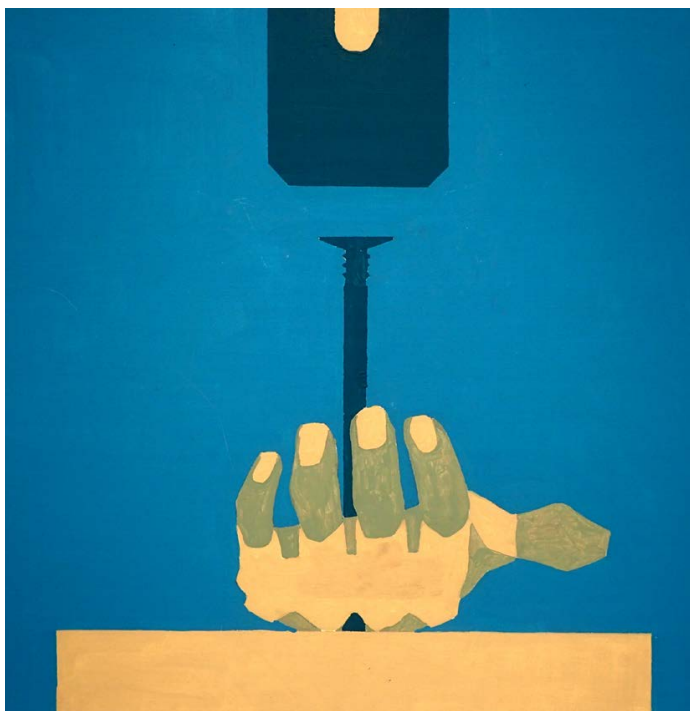
Nemcsics Ákos
Benned a létra
című kiállítása

Kákonyi Kortárs Galéria, Esztergom,
2021. III. 11. – IV. 25.

Nemcsics Ákos építész és festőművész, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége Interdiszciplináris Szakosztályának vezetője, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem tanára új műveit mutatja be Esztergomban, a Kákonyi Kortárs Galériában 2021 márciusában. A galéria alapítója és vezetője Keppel Dániel, a Temesvári Pelbárt Gimnázium fiatal irodalomtanára, aki tervszerű program szerint mutatja be a művészt. A közönség számára egyelőre videófelvétel ad lehetőséget a művek megismerésére.

Nemcsics Ákos festőművész szülők fia, aki szinte napjainkig élvezhette szülei, főképpen édesapja, Nemcsics Antal (1927-2019) a Budapesti Műszaki Egyetem Építész-mérnöki Karának professzora, a színdinamika nemzetközi hírű tudósa közelségét, aki vérbeli művésztanár is volt, s akinek igényessége jelentősen hozzájárult fia művészetének kibontakozásához. A szülők hatása Ákos túlzott szerénységében is érezhető, emiatt még kevésbé ismert gondolatait festői érzékenységgel megjelenítő művésze.

Harmonia caelestis a kiállítás fő helyén lévő kép címe. Igazi mennyei harmónia árad belőle, már a kép négyzetes formája is ezt sugározza. A képforma által adott nyugal-

NEMCSICS Ákos:
Stáció XI., 2014,
akril, rétegelt lemez,
50×50 cm
Fotó:
Nemcsics Botond
HUNGART © 2021
←

NEMCSICS Ákos: *Harmonia caelestis*,
2015, vegyes technika,
préselt falemez, 95×95 cm
Fotó: Maklár Zoltán
HUNGART © 2021
←

A kép alján, keskeny sávban látjuk a földi valóság sáttáni kísértéseinek vörös lángokban égő világát, amelyből átjutni az égi harmóniába lehetetlennek tűnik. A kiállítás egyik-másik képe ábrázolja a létrát is, amelyen át ez a fel-emelkedés megvalósítható: Az ég szféráinak fényeiben a szárai kitágulnak, kinyílik a Paradiso. Ez a felfelé mutató, fénylő létra ragyogása.

A kiállítás képei több egységre tagolódnak. A *Babba Mária* kép vezet be az első csoportot. A csíksomlyói Istenanya, a Jelenések könyvének Napba öltözött Asszonya, a Magyarok Nagyasszonya vigyáz a neki felajánlott országokra. Az ég kékjébe öltözött Istenszülő kezében tartja a fénylő fehér eucharisztiaiban megjelenő Isten-gyermekeket. A hit mibenlétét jeleníti meg a művész a következő három képen: Péter apostol Jézus szavára azonnal elindul a tenger vizén a Nap arany sugaraiban megjelenő, fehéren fénylő Jézus felé, de amikor az emberi gondolkodás keríti hatalmába, süllyedni kezd. Baj szerencsére nem történik, mert tud kiáltani Jézushoz. Ez a hit.

Ugyanerről szól a *Csodálatos halfogás* című kép is. Az okos és fáradt halászok, akiket háttal ábrázol a művész, tudják, hogy az adott órában nincs remény a halfogásra, de a fehéren ragyogó jelenésre feltámad szívükben a pirosan fénylő hit, amely a csónakhoz vonzza a halakat. A *Pünkösd* című képen az Istenanya kérésére megnyílik a színpompás ég, és az addig értetlen apostolokat betölti a színek kavalkádjában, lángnyelvek alakjában megjelenő, lángoló hit és a tüzes szeretet. A kép piros-kék-sárga színekre épül, amelyek nem keverednek egymással, a fehér fény gyakran mint háttér jelenik meg.

A *Ki mondhatja magáról, hogy tökéletes? – avagy a hét főbűn* című mű a hazai középkori és barokk festett kazettás mennyezeteken látható szimbólumokhoz hasonlóan expresszív erejű jelképekkel döbent meg a 21. század emberét. Ezeket zárt rendben, a középkori szárnyasoltárok szimmetriáját követve helyezi el kék mezőben. Középen a vörös mezőben álló „fényképezkedő” parván arra vár, hogy ki-k saját gyengeségét felismerve beálljon az üres helyre. A moralizáló, az embert tökéletesítő tematika Nemcsics Ákosnál a színek erejével és a kompozíció zárt-ságával hat a nézőre. A kiállított képek külön csoportját képezték a *Keresztúti stációk*. A *Keresztre szegezés* és a már a *Keresztre feszített Krisztus lábfejének kiragadott, festői ábrázolása* borzalmat és ugyanakkor mély szánalmat kelt.

A mérnök-művész sajátos látásmódja és gondolatvilága szülte *Az ember tragédiája* kapcsán alkotott képeket. A fogaskerék mint szimbólum különböző értelemben jelenik meg az I. és a XII. színben. Az elsőben a *Harmonia Caelestis*, az Isten világának alkotórésze, míg a tizenkettedikben az ember alkotta falanszter jellemzője. A *Poszt-humán bálvány* című acélszobor pedig a 21. századi ember embertelenségének a jelképe.

Nem maradt ki a kiállításból az építész Nemcsics Ákos sem. A *Trianon 100* című emlékműtervén a talapzaton a figurákat rács választja el, a rácsok sugárirányban helyezkednek el, az alakok egymásba kapaszkodva kört alkotnak, egymás kezét a rácson átdugva fogják meg. A rácsok érintkezési tengelyében a Szent Korona védi az országot.

mat fokozza a szigorú, tömör képszerkesztés. A világ Ura a kép mértani középpontjában trónol. A kék mezőben a kozmosz egységeit jelző, különböző nagyságú aranygömbök sokasága övezi a mennyei Királyt. Itt igazság, béke és öröm uralkodik. Erre vágyik a 21. század embere is, de nem találja meg az utat hozzá, erre ad választ a művész a Weöres Sándor verséből kölcsönzött kiállítás címmel: *Benned a létra!*

*Az igazság nem mondatokban rejlik,
hanem a torzítatlan létezésben.
Az öröklét nem az időben rejlik,
hanem az összhang állapotában.*

NEMCSICS Ákos:
Trianon 100, emlékműterv,
2020, fém, fa,
30×30×35 cm
Fotó: Nemcsics Ákos
HUNGART © 2021
↓

